

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **12 Mart 2026**

Sayın: **17650**

42062

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 11.03.2026

Av. Mahmut TANAL
CHP Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa; yaklaşık 12 bin yıllık geçmişi, insanlık tarihinin en eski inanç merkezlerinden biri olan Göbeklitepe, Balıklıgöl, Urfa Kalesi, Kızılkoyun Vadisi ve yüzlerce tarihi Urfa evi ile yalnızca Türkiye'nin değil, tüm insanlık tarihinin en önemli kültürel miras merkezlerinden biridir.

Ancak son yıllarda Şanlıurfa'da özellikle tarihi alanların korunması konusunda ciddi ihmaller yaşandığı yönünde kamuoyunda güçlü eleştiriler bulunmaktadır.

Balıklıgöl çevresi, Sarayönü Caddesi ve Haşimiye Meydanı çevresinde bulunan tarihi Urfa evlerinin bir kısmının otopark veya ticari kullanım amacıyla yıkıldığı, ayakta kalanların ise ciddi bir yozlaşma ve tahribatla karşı karşıya olduğu ifade edilmektedir.

Öte yandan tarihi çarşı ve turizm alanlarında oluşan tabela kirliliği, düzensiz işletmeler ve tarihi dokuyla uyumsuz ticari yapılaşma, Şanlıurfa'nın kültürel kimliğine zarar vermekte ve turizm potansiyelini zedelemektedir.

Dünyanın dört bir yanından ziyaretçi ağırlayan Şanlıurfa'da tarihi mirasın korunamaması yalnızca yerel bir sorun değil, aynı zamanda insanlığın ortak kültürel mirasına karşı bir sorumluluk ihlali anlamına gelmektedir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca taşınmaz kültür varlıklarının korunması, tahrip edilmesinin önlenmesi ve tarihi dokunun gelecek kuşaklara aktarılması konusunda kamu idarelerine önemli sorumluluklar yüklenmiştir. Ayrıca Göbeklitepe'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alması, Şanlıurfa'nın yalnızca ulusal ölçekte değil uluslararası ölçekte de korunması gereken bir kültürel miras alanı olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle Şanlıurfa'daki tarihi alanların korunmasına yönelik uygulamaların etkinliği ve kamu kurumlarının bu konudaki sorumluluklarını yerine getirip getirmediği hususu büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Şanlıurfa'da tescilli kültür varlığı olarak kayıtlı tarihi yapı sayısı kaçtır?
2. Son 10 yıl içerisinde Şanlıurfa'da tescilli kültür varlığı niteliğinde olup yıkılan, ağır tahribata uğrayan veya özgün mimari niteliğini kaybeden tarihi yapı sayısı kaçtır?
3. Balıklıgöl – Sarayönü – Haşimiye hattında bulunan tarihi Urfa evlerinin otopark veya ticari alan yapılması amacıyla yıkıldığı iddiaları doğru mudur?

4. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından bu konuda herhangi bir inceleme veya soruşturma yapılmış mıdır?
5. şanlıurfa'daki tarihi yapıların yıkılması, zarar görmesi veya tarihi dokunun bozulmasına neden olan uygulamalarla ilgili olarak kamu görevlileri veya özel kişiler hakkında herhangi bir idari veya adli soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmış ise kimler hakkında işlem yapılmış ve bu soruşturmaların sonucu ne olmuştur?
6. Tarihi Urfa evlerinin korunması ve restorasyonu için son 10 yılda ayrılan ve fiilen kullanılan kamu kaynağı ne kadardır?
7. Balıklıgöl çevresinde giderek artan tabela ve görüntü kirliliğinin nlenmesine yönelik bir proje hazırlanmış mıdır?
8. şanlıurfa'nın tarihi arşı bölgesinde kültürel mirasın korunmasına yönelik hangi sıklıkla denetimler yapılmaktadır ve son 5 yıl içerisinde kaç denetim gerçekleştirilmiştir?
9. şanlıurfa'nın turizm potansiyelinin korunması amacıyla kapsamlı bir kültürel miras koruma planı hazırlanması dşnlmekte midir?
10. Göbeklitepe gibi dünya çapında bir mirasa sahip olan şanlıurfa'nın turizm merkezlerinde yaşanan yozlaşma ve düzensizliğin giderilmesi için Bakanlığınızın zel bir eylem planı var mıdır?